ادامه از صفحه اول

مهره مار در کار نیست

پرسشی که پاسخ درست به آن می‌تواند کمکی در درک دلایل شرایطی باشد که در چند روز گذشته کشور را گرفتار و علاقه‌مندان به انقلاب و نظام اسلامی را نگران کرده است. سه عامل مانع پیشبرد راهبرد تعامل با جهان و اجرای کامل برجام بود؛ نخست، دوگانگی در سیاست خارجی کشور که نتیجه آن ارسال دو پیام ناهمسو و شاید متضاد به جهان بود. هیچ‌کس نمی‌دانست حرف‌های آقای روحانی و مذاکرات دکترظریف، رئیس دستگاه دیپلماسی کشور، جهت‌گیری مجموعه نظام در روابط خارجی است یا اقداماتی عملی از سوی دیگر نهادها؟ کشورهای جهان و به‌ویژه شرکت‌های بزرگ که باید حلقه نهایی منتج از برجام را رقم می‌زدند، در درک شرایط کشورمان عاجز بودند.

دوم، تغییر رویکردهای آمریکا به عنوان بازیگر نخست برجام (البته در کنار ایران) با پایان دوره باراک اوباما که برای به‌نتیجه‌رسیدن توافق هسته‌ای بر بسیاری از سنت‌های متداول آمریکا پشت پا زد و در مقابل اسرائیل و عربستان سعودی که مخالف خروج ایران از انزوای بین‌المللی بودند، ایستاد و روی‌کارآمدن رئیس‌جمهوری که قبل از ورود به کاخ سفید برجام را بدترین توافق علیه منافع آمریکا اعلام کرده و پاره‌کردن آن را در رأس شعارهای انتخاباتی خود قرار داده بود. زمان باقیمانده از دوره اوباما در کاخ سفید پس از توافق برجام فرصت مغتنمی برای تعامل با آمریکا در عرصه‌های دیگر بود.

سوم، تأثیرات تحولات منطقه، جنگ‌های نیابتی و رویارویی سیاسی عربستان سعودی با ایران که متأسفانه با روی‌کارآمدن ترامپ و همبستگی این دو درباره ضدیت با کشورمان شدت یافت. در کنار این تحول، جهت‌گیری اسرائیل و لابی یهودی‌های هم‌پیمان با این رژیم در آمریکا و اروپا، با برجسته‌کردن برخی رهیافت‌های اشتباه ایران در منطقه، پالس‌هایی به جهان صادر کرد که بار دیگر شرایط ایران‌هراسی دوره قبل از برجام را در شکلی دیگر و این‌بار به بهانه گسترش تروریسم، باعث عقب‌نشینی کشورها و شرکت‌های جهان برای حضور در فرصت‌های اقتصادی کشورمان شد. شرایطی که در داخل کشور در حال شکل‌گیری است باید در اسرع وقت مهار شود. اگر اعتراضات ریشه در اوضاع اقتصادی دارد، ضروری است که این مشکلات شناسایی و مرتفع شود. دولت و دستگاه‌های نظارتی و قضائی کشور اولویت را در اقناع مردم، از طریق شفاف‌سازی و هرس‌کردن هزینه‌های نهادهای مختلف کشور و مبارزه با فساد سازمان‌یافته‌ای که تا مغز استخوان اقتصاد کشور رسوخ کرده قرار دهند و اعتماد آسیب‌دیده مردم را بازسازی کنند. این اقدامات شرط لازم برای عبور از مرحله حساس کنونی است. در کنار این اقدامات، ضروری است مسیرهای ورود سرمایه‌گذاری به کشور پاکسازی شود. این کار جز از طریق رویکرد تعامل با منطقه و جهان امکان‌پذیر نخواهد شد. نمی‌توان در یک‌سو منافع دیگر کشورها را به چالش کشید و از سوی دیگر دستگاه دیپلماسی کشور را برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی تحت فشار قرار داد. هیچ‌کس چنین مهره‌ماری را در آستین ندارد، مگر اینکه دلواپسان بر آن تاخته و تئوری‌های توطئه را در پشت چنین رویکردی ببینند.

ادامه در صفحه ۳

تجربه تلخ را تکرار نکنیم

شاید از این بابت است که نه‌تنها در شعارهایشان خیلی از شعارهای اعتراضی سال‌های پیش به چشم نمی‌خورد، بلکه همان‌طور که پیش‌تر هم گفتم، به‌صراحت شعار عبور از اصلاح‌طلبان را می‌دهند. مأیوس از اصولگرایان، ناامید از اصلاح‌طلبان و سرخورده از روحانی، آنها شعارهای جدید می‌دهند. اتفاقا این‌دست شعارهایشان بیش از آنکه واقعا نماد طرفداری از گذشته باشد، صرفا نشان‌دهنده عصبانیت از وضعیت فعلی است؛ والا اگر گذشتگان توانسته بودند شیوه مطلوب مملکت‌داری را در ایران معاصر پدید آورند، نه انقلاب مشروطه به وقوع می‌پیوست و نه انقلاب اسلامی در سال ۵۷. همه اینها را گفتم که بگویم سرخوردگی معترضان را کاملا درک می‌کنم؛ اما با وجود همه اینها، نمی‌توانم مسیر معترضان را تأیید کنم. می‌دانم این تأییدنکردن و همراهی‌نکردن با راهی که می‌روند و شیوه‌ای که برای بروز اعتراض‌های خود برگزیده‌اند، چقدر اسباب بغض و نفرتشان از نگارنده یا اصلاح‌طلبان دیگری که به رفتار خیابانی آنها اعتراض دارند، خواهد شد؛ اما نمی‌توانم با مسیر اشتباهی که فرزندانم از فرط سرخوردگی از شرایط برگزیده‌اند، به واسطه خوشایند این گروه یا آن تفکر موافقت کنم. نگارنده در مخالفت با شعار «عبور از روحانی» به‌طور مفصل به معضل تاریخی «قبض‌وبسط دموکراسی» در جامعه ایران پرداخته‌ام. همه سخن نگارنده با معترضان، تکرار همان موضع است که مشکل یا گمشده همه ما، کم‌رنگ‌بودن نهاد دموکراسی در جامعه ماست؛ اما مسیری که برای نشان‌دادن اعتراض‌ها انتخاب شده، نه‌تنها ایران را به سوی دموکراسی نمی‌برد، بلکه با کشاندن پای نیروهای دیگر به میان، باز یک گام دیگر به عقب خواهیم رفت و این تکرار همان تراژدی «قبض‌وبسط دموکراسی» در تاریخ معاصر ما خواهد بود. نمی‌دانم این تجربه تلخ تاریخی را چندبار باید تکرار کنیم؟

افت ۱۷۰۰ واحدی شاخص بورس، افزایش بهای سکه و رشد قیمت دلار؛ واکنش بازار به ناآرامی‌های روزهای گذشته

#شوک_اعتراضات به بازار

عکس: Reuters

لیلا مرگن: در روزهای اخیر و با شکل‌گیری اعتراضات به شرایط اقتصادی کشور، نبض بازار دچار کندی شده است. شاخص بورس در این روزها با هزار و ۶۴۹ واحد افت مواجه شده است. بهای سکه ۳۰ هزار تومان افزایش داشته، هر گرم طلا سه‌هزار تومان رشد قیمت پیدا کرده است و قیمت دلار سه درصد نسبت به گذشته روند صعودی طی کرده است. به‌این‌ترتیب، اثر اعتراضات روزهای گذشته در بازار نمایان شده است اما کارشناسان اقتصادی می‌گویند، دود این اعتراضات، به چشم همان مردمی خواهد رفت که از گرانی‌ها به ستوه آمده‌اند؛ زیرا افزایش قیمت دلار نه‌تنها بر قیمت سکه و طلا تأثیرگذار است بلکه به‌زودی در سایر شئون زندگی نیز تأثیر خود را نشان خواهد داد. هرچند سهم بازار سرمایه در تأمین مالی اقتصاد حدود هشت درصد برآورد می‌شود ولی این بازار ویترین اقتصاد است و وقتی شاخص‌های این بازار افت می‌کند، یعنی نبض بازار دچار کندی شده و کشور درگیر تلاطم‌های اقتصادی خواهد شد. عرضه بیش از حد سهام دولتی و تقاضای اندک برای این سهام که در پی نااطمینانی به دولت اتفاق افتاد، موجب ریزش‌های شدید در بازار سرمایه شد. حمید میرمعینی، کارشناس بورس در گفت‌وگو با «شرق» در واکنش به افت هزار و ۶۴۹ واحدی شاخص بورس می‌گوید: عمدتا شرکت‌هایی که در دو ماه گذشته بیشترین رشد را داشته‌اند، با افت شاخص مواجه شده و بیشترین تأثیر منفی را بر شاخص بورس گذاشته‌اند. به دلیل اینکه شاید کسانی می‌خواستند به سرعت سود خود را محقق کنند، بنابراین فشار عرضه را اضافه کردند و با ایجاد تلاطم در بازار، بیشتر دچار مشکل شدند. البته کلیت بازار، منفی است و همه صنایع منفی شده‌اند. به گفته این کارشناس بورس، افت شاخص صنایع پالایش و پتروشیمی، فولاد و معادن و فلزات، بیشترین تأثیر را بر بازار بورس گذاشته‌اند. هر گاه بدانیم که صنایع پالایشی و پتروشیمی، فولاد و معادن و فلزات بیشترین یارانه پنهان را از دولت در قالب یارانه انرژی دریافت می‌کنند، به نقش دولت در تغییر شاخص‌های بورس کشور بیشتر پی خواهیم برد اما آنچه مسلم است، دیروز صنایع مورد حمایت دولت در بازار سرمایه با افت شاخص شدیدتری نسبت به سایر صنایع مواجه شده‌اند.

حساسیت بازار سرمایه به فضای سیاسی

میرمعینی درباره دلیل تغییر شاخص‌های بورس می‌گوید: واقعیت این است که بازار سرمایه از جمله حساس‌ترین بازارها نسبت به اخبار متفاوت است. هر خبر و متغیری که روی آینده و سودآوری شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی تأثیرگذار باشد (چه در داخل و چه در خارج)، سریعا واکنش بازار سرمایه را به همراه خواهد داشت. در همه دنیا هم این‌گونه است؛ تمام اتفاقاتی که رخ می‌دهد، حتی کوچک‌ترین اتفاق در جای جای دنیا، تأثیر آن بر سرنوشت اقتصادی کشورها بررسی و مطالعه می‌شود که آیا این آثار روی سودآوری شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی موثر است یا خیر و بعد بورس نسبت به این تغییرات واکنش نشان می‌دهد.

او بیان می‌کند: اتفاقات چند روز اخیر و اتفاقات آینده یعنی احتمال خروج ترامپ از برجام، در جریان پولی کشور و سودآوری شرکت‌ها تأثیرگذار است و باعث افت‌وخیز بازار سرمایه می‌شود.

به گفته این کارشناس بورس، اتفاقات اخیر صرفا منحصر به اعتراضات اجتماعی نیست بلکه روند گزارشگری شرکت‌های بورسی از سوی سازمان بورس اوراق بهادار تغییر کرده و این مسئله سبب خواهد شد که آینده بازار دچار ابهام شود. با وجودی‌که نظرات متفاوتی درباره نحوه گزارش‌دهی بنگاه‌های اقتصادی پذیرفته شده در بورس، وجود دارد اما هنوز مطالعات خیلی عمیقی درباره مدل جدید ارائه‌شده شکل نگرفته است. او اضافه می‌کند: البته بحث‌های سیاسی در بازار بورس تأثیر زیادی خواهد داشت. تصمیم ترامپ درباره برجام که قرار است ۲۳ دی‌ماه اعلام شود، قطعا بورس ایران را تحت‌تأثیر جدی قرار داده و در این رابطه نگرانی‌های زیادی وجود دارد. این کارشناس بورس افت شاخص‌ها را ناشی از نوعی هیجان نیز معرفی می‌کند زیرا معتقد است که هیجان هم می‌تواند وارد منطق شود. به گفته او هیجان عمدتا مربوط به سفته‌بازان است و در ذات بازار سرمایه هیجان وجود دارد. مخصوصا بازار سرمایه ایران که به تکرار تصمیمات خلق‌الساعه در آن گرفته می‌شود و شاهد اتفاقات جدیدی است و تغییرات محیطی متعدد را تجربه می‌کند، از این هیجانات به دور نیست و ابهام در این بازار زیاد است. درحالی‌که در بازارهای پیشرفته دنیا، مسائل اقتصادی، توسعه‌ای و گزارش‌ها و اخبار و اطلاعات اقتصادی، بیشترین تأثیرات را روی رفتار معاملاتی فعالان بازار سرمایه دارد اما انواع و اقسام محدودیت‌ها در ساختار اقتصاد ایران وجود دارد که با زندگی مردم عجین شده است. این شرایط بر پیچیدگی بازارهای ایران می‌افزاید و همین‌طور میزان هیجان‌زدگی رفتار معامله‌گران را افزایش داده است.

پیش‌بینی تغییرات قیمت دلار در شرایط بحرانی امکان‌پذیر نیست

محسن قادری، کارشناس بازار طلا و ارز، هم در گفت‌وگو با «شرق» نقش اعتراضات مردمی اخیر در قیمت طلا و ارز را بسیار پررنگ توصیف می‌کند.

به گفته او، در شرایط بحرانی، مردم معمولا دلار می‌خرند و در خانه‌ها ذخیره می‌کنند. این شرایط بحرانی می‌تواند ناشی از جنگ باشد یا به دلیل اعتراضات مردمی یا فشارهای بیرونی ایجاد شود. در چنین شرایطی تقاضا برای دلار افزایش می‌یابد، اما نمی‌توان پیش‌بینی کرد که دلار چقدر افزایش قیمت خواهد داشت، چون نمی‌دانیم که شرایط بحرانی چه زمانی به پایان خواهد رسید.

قادری می‌گوید: بحران‌های طبیعی مثل زلزله و... روی قیمت دلار اثر می‌گذارند، اما اثر آن یک‌باره نیست. وقتی ۵۰۰ میلیون تا یک‌میلیارد دلار در زلزله کرمانشاه به کشور خسارت وارد می‌شود، این فشار بین دولت و مردم توزیع می‌شود، اما اثرات آن دفعتا رخ نمی‌دهد. کشوری که با ۳۰میلیارد دلار مدیریت می‌شود، وقتی یک‌باره یک‌میلیارد دلار هم به هزینه‌هایش اضافه می‌شود، قطعا این فشار را از جای دیگری جبران خواهد کرد. به گفته او، در حالت عادی به دلیل افزایش تقاضا برای دلار به منظور واردات، سفر و...، انتظار می‌رفت که قیمت دلار در آخر آذرماه تا اوایل دی‌ماه افزایش یابد، اما درحال‌حاضر، اعتراضات مردمی و افزایش تقاضا برای دلار اثر تجمعی روی هم داشته است. بنابراین از روز پنجشنبه که اعتراضات آغاز شده، قیمت دلار صد تومان افزایش داشته است. این کارشناس سکه و ارز اقدامات دولت برای کنترل قیمت دلار را خوب ارزیابی می‌کند، اما نگاهی هم به سیاست‌های کنترلی دولت در بازار گذشته داشته و می‌گوید: بیم آن می‌رود که شرایط سال ۹۱، یک‌بار دیگر هم تکرار و ارز با جهش قیمت مواجه شود. در آن سال هم دولت قیمت دلار را کنترل کرد، اما با ایجاد بحران ارز، یک‌باره دچار جهش قیمت شد. درحال‌حاضر نیز اگر اعتراضات مردمی کشدار باشد، دلاری که در این مدت قیمت آن کنترل شده است، به‌یک‌باره با افزایش قیمت مواجه خواهد شد. او تأکید می‌کند: افزایش قیمت دلار یک چوب دوسره است. مردم در خیابان از گرانی حرف می‌زنند، اما رفتار اعتراضی آنها سه درصد قیمت دلار را افزایش داده است. به‌زودی اثرات این سه درصد را در تمام مسائل می‌بینید.

افزایش قیمت جهانی طلا و نرخ ارز عامل تغییرات بازار طلا

محمد کشتی‌آرای، رئیس اتحادیه طلا و جواهر، نیز در گفت‌وگو با «شرق» از افزایش ۳۰هزارتومانی قیمت سکه بهار آزادی و سه‌هزارتومانی هر گرم طلای ۱۸ عیار خبر داد. او افزود: قیمت سکه به دو دلیل افزایش داشته است؛ یکی اینکه در هفته گذشته قیمت جهانی طلا ۲۸ دلار افزایش یافت و دومین مسئله، افزایش قیمت ارز است. در دو روز گذشته قیمت ارز رشد یافته است. این دو مسئله سبب شده قیمت طلا و سکه روندی صعودی را طی کند.

چالش‌های سرمایه‌گذاری و تکنولوژی در توسعه صنعت نفت ایران

رضا پدیدار . رئیس کمیسیون انرژی و محیط‌زیست اتاق بازرگانی تهران

بخش پایانی: اولویت‌های وزارت نفت که از سوی ریاست‌جمهوری در دولت دوازدهم ابلاغ شده است:

الف- اولویت‌های عمومی:

۱- ارتقای سلامت نظام اداری، شفافیت مالی، بهبود دسترسی همگانی به اطلاعات، فراهم‌آوردن فرصت برابر، حفاظت از اموال دولتی و معیار قراردادن قانون در همه امور.

۲- اعمال شایسته‌سالاری به‌عنوان تنها معیار انتخاب همکاران و مدیریت تعارض منافع و تصمیم‌گیری‌ها، واگذاری‌ها و انتصابات.

۳- ملاک قراردادن منشور حقوق شهروندی در وزارتخانه و دستگاه‌های تابعه به‌ویژه در حوزه‌های مرتبط با حقوق عمومی.

۴- توجه به حفاظت از محیط زیست در برنامه‌ریزی‌ها و سیاست‌گذاری‌ها.

۵- اولویت واگذاری فعالیت‌ها به مردم و فراهم‌آوردن زمینه مشارکت هرچه بیشتر بخش خصوصی.

۶- توجه به رفع انحصارها و برقرارکردن فضای رقابتی در کنار تحت کنترل قراردادن و قاعده‌مندکردن حوزه‌های انحصاری.

۷- اعمال اولویت ویژه بر استقرار دولت الکترونیک در حوزه تحت مدیریت.

۸- به‌کارگیری هرچه بیشتر جوانان، زنان و شهروندانی از اقوام و مذاهب در سطوح مدیریتی و کارشناسی در سطوح مختلف اداری.

ب- اولویت‌های تخصصی:

۱- ایجاد تحول در بخش بالادستی نفت از طریق توسعه سرمایه‌گذاری به‌ویژه سرمایه‌گذاری خارجی برای توسعه میادین نفت همراه با افزایش ضریب بازیافت از طریق به‌کارگیری فناوری‌های نوین.

۲- اقدامات لازم برای بهره‌برداری کامل از تمام میادین مشترک نفت و گاز کشور.

۳- تحول در بخش پایین‌دستی گاز و گرایش به ارزش افزوده و مشارکت حداکثری بخش خصوصی.

۴- جلب مشارکت بخش خصوصی و سرمایه‌گذار خارجی در پتروشیمی‌ها.

۵- نوسازی صنعت نفت و گاز و بازطراحی ساختار حاکمیتی و شرکتی بر پایه اقتضائات و روندهای جهانی با هدف افزایش بازده صنعت در چارچوب سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی.

۶- مشارکت در برنامه‌های مهار رشد مصرف گاز از طریق افزایش بهره‌وری با هدف تقویت نقش ایران در بازار جهانی گاز.

۷- همکاری و هماهنگی با صنعت برق برای استفاده هرچه کاراتر از منابع در زنجیره ارزش تولید انرژی کشور.

۸- مشارکت مؤثر در تهیه برنامه کنترل و بهینه‌سازی رشد مصرف حامل‌های انرژی برای صیانت از سرمایه‌های کشور و جلوگیری از هدررفت منابع و تخریب محیط زیست.

۹- جلوگیری از سوزاندن گازهای همراه نفت در مشعل‌ها.

۱۰- فعال‌شدن بندر جاسک برای صادرات نفت.

۱۱- تلاش برای ایفای نقش در بازار جهانی ال‌ان‌جی.

با ملاحظه موارد بالا، جریان فیزیکی اجرای پروژه‌های وزارت نفت باید محصول‌محور بوده و با آگاهی از جریان خطرپذیری‌های عرضه و تقاضا، شوک‌های مربوطه به آنها را با بنیادهای بازار که یکی از مهم‌ترین خطرپذیری‌های صنعت نفت و گاز به شمار می‌رود، مورد توجه سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی قرار دهند.

سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) شاخصی با عنوان Country Risk را منتشر می‌کند. شاخصی که از صفر تا هفت عددگذاری شده و میزان ریسک موجود در هر کشور برای سرمایه‌گذاری را نشان می‌دهد. ریسک اعتباری ایران در بهترین رکورد خود در دوران دولت اصلاحات و قبل از سال ۱۳۸۵ عدد چهار برآورد شده که بیانگر جایگاه ایران در میان کشورهای با ریسک متوسط بوده است.

پس‌ازآن و در دولت‌های نهم و دهم به واسطه سیاست‌گذاری‌های اقتصادی آن دولت‌ها و تشدید تحریم‌ها، ریسک ایران عدد هفت (بیانگر بالاترین ریسک) تشخیص داده شد. OECD با وجود پیش‌بینی‌ها ریسک سرمایه‌گذاری در ایران را همچنان عدد شش می‌داند و این موضوع در ورود سرمایه‌گذار به ایران تأثیر منفی دارد. درباره عوامل مؤثر در این زمینه می‌توان به عوامل سیاسی و اقتصادی اشاره کرد. از یک سو با وجود اجرای توافق هسته‌ای تا قدری ریسک سیاسی ایران را کاهش داده است؛ ولی از سوی دیگر با روی‌کارآمدن ترامپ و افزایش احتمال خروج آمریکا از توافق هسته‌ای به‌عنوان یک عامل افزایشی ریسک نمایان شده است.

در نهایت این ریسک به برایند کنش و واکنش‌های میان ایران و آمریکا بستگی خواهد داشت. علاوه بر عوامل سیاسی، عوامل داخلی و مشکلات ساختاری اقتصاد ایران نیز در نامناسب‌بودن ریسک کشوری در ایران اگر سهمی بیشتر از عوامل سیاسی نداشته باشد، کمتر از آن ندارد. شاید مهم‌ترین آن را بتوان نامناسب‌بودن فضای کسب‌وکار دانست.

به نقل از مرکز پژوهش‌های مجلس گزارش «سهولت انجام کسب‌وکار» بانک جهانی که برای سال ۲۰۱۷ منتشر شده است، ایران در میان ۱۹۰ کشور دنیا در رتبه ۱۲۰ قرار گرفته است. تنها اصلاح ثبت‌شده در گزارش سال ۲۰۱۷ برای ایران، بهبود و توسعه پنج واحد تجاری بود که تبعات آن در کاهش اندک زمان صادرات و واردات مشاهده می‌شود؛ اما با توجه به بهبود سایر کشورها در این موضوع، رتبه ایران در نماگر تجارت فرامرزی از ۱۶۷ به رتبه ۱۷۰ در سال ۲۰۱۷ تنزل یافته است. همچنین جایگاه منطقه‌ای ایران در میان کشورهای موضوع سند چشم‌انداز در سال ۲۰۱۷ نسبت به سال ۲۰۱۶ تغییری نداشته و همچنان در رتبه ۱۶ از میان ۲۵ کشور باقی مانده است که این موضوع نشان می‌دهد به منظور ارتقای جایگاه منطقه‌ای ایران به اصلاحات بیشتری در زمینه کسب‌وکار نیاز است.

در نتیجه می‌توان گفت تا زمانی که ترامپ رئیس‌جمهور است و تا منطقه ناامن و از سوی دیگر وضعیت کسب‌وکار و وسایل حاشیه‌ای آن، در ایران نابسامان است، نمی‌توان چشم امیدی برای بهبود ریسک کشوری در ایران داشت. همان‌گونه که پیش‌تر اشاره شد، فناوری به‌عنوان یکی از بنیادهای بازار، از مهم‌ترین خطرپذیری‌های صنعت نفت و گاز به‌شمار می‌رود که سرمایه‌گذاران به آن توجهی خاص دارند. همان‌طوری که پیش‌تر هم اشاره شد، اجرای پروژه‌های نفتی، پرهزینه و زمان‌بر است و به‌راحتی نمی‌توان با تغییر قیمت‌ها آنها را متوقف کرد. ضمنا طبیعت ناهمگون تولید هم یکی از مسائلی است که سبب تغییر در قیمت‌های محصول می‌شود. عوامل دیگری که در این بین دخالت دارند، بحران‌های مالی و عوامل اقتصاد کلان هستند که می‌توانند سبب کاهش سرمایه‌ها شوند و تولید و تقاضا را نیز با چالش روبه‌رو کنند.

به هر صورت تمام خطرپذیری‌های سرمایه‌گذاری و تکنولوژی که تا پیش از این اشاره شد، در مقابل این نوع خطرپذیری‌ها بسیار بااهمیت بوده و باید برای هزینه‌های عملیات تلاش کرده تا نسبت به رفع موانع قوانین سرمایه‌گذاری و فعالیت در کشور اقدام لازم را به انجام رساند. لازم به توضیح است که هرقدر عملیات اجرائی در صنایع نفت با سختی پیش برود، هزینه‌های تمام‌شده بیشتر خواهد شد و این موضوع قیمت‌های بی‌ثبات را که از کنترل همه شرکت‌ها و فعالان، به‌ویژه بخش خصوصی خارج است تحت‌تأثیر قرارداده و درآمد نهایی را تعیین می‌کند.

در سخن پایانی باید گفت که با وجود همه این خطرپذیری‌ها، سرمایه‌گذاری و دستیابی به تکنولوژی روزآمد در صنعت نفت همچنان می‌تواند در اولویت اول در تحقق برنامه‌ها و مأموریت‌های ابلاغی ریاست‌جمهوری به وزیر نفت باشد، به شرط آنکه رعایت بند ۵ از بخش الف برای مشارکت هرچه‌بیشتر بخش خصوصی و واگذاری فعالیت‌ها به مردم و نیز بند ۱ و ۳ و ۴ بند «ب» اولویت‌های مذکور به‌طور جدی مورد توجه و عمل واقع شده که با مشارکت پارلمان بخش خصوصی و همکاری تشکل‌های حرفه‌ای سازنده، پیمانکار و مشاور مهندسی و ساخت می‌تواند ضامن واقعی برای دستیابی مرحله‌ای در سرمایه‌گذاری مطلوب و ورود فناوری و مدیریت توسعه در صنایع نفت ایران عزیز باشد.

عنوان	۲۰۱۴	۲۰۱۵	۲۰۱۶	۲۰۱۷	بهترین عملکرد کشورهای سند چشم‌انداز ۲۰۱۷
رتبه‌کل	۱۵۲	۱۳۰	۱۱۸	۱۲۰	گرجستان با رتبه ۱۶
شروع کسب‌وکار	۱۰۷	۶۲	۸۷	۱۰۲	گرجستان با رتبه ۱۸
اخذ مجوز ساخت‌وساز	۱۶۹	۱۷۲	۶۹	۲۷	امارات با رتبه ۴
دسترسی به برق	۱۶۹	۱۰۷	۸۸	۹۴	امارات با رتبه ۴
اخذ اعتبارات	۸۶	۸۶	۹۷	۱۰۱	گرجستان با رتبه ۳
حمایت از سهامداران خرد	۱۴۷	۱۵۴	۱۵۰	۱۶۵	قزاقستان با رتبه ۳
پرداخت مالیات	۱۳۹	۱۲۴	۱۲۳	۱۰۰	قطر با رتبه ۱
تجارت فرامرزی	۱۵۳	۱۵۵	۱۶۷	۱۷۰	ارمنستان با رتبه ۴۸
اجرای قراردادها	۵۱	۶۶	۶۲	۷۰	قزاقستان با رتبه ۹

گزارش روز

بودجه بخش کشاورزی ۴۶/۵ درصد کم شد

● **شرق:** اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی فصل کشاورزی و منابع طبیعی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ در قالب ۴۸ برنامه، با اعتبار دوهزار و ۲۷۳ میلیارد تومان پیش‌بینی شده که نسبت به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ملی فصل کشاورزی و منابع طبیعی قانون بودجه ۱۳۹۶ معادل چهارهزار و ۲۵۴ میلیارد تومان برابر ۴۶.۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. به گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، اعتبارات هزینه‌ای فصل کشاورزی از محل منابع عمومی و اختصاصی در لایحه ۱۳۹۷، مبلغ یک‌هزار و ۱۳۰ میلیارد تومان بوده که در مقایسه با اعتبار متناظر آن در سال گذشته ۹.۳ درصد افزایش یافته است. اعتبارات هزینه‌ای کل کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ برابر با ۲۷۶هزار و ۴۲۸ میلیارد تومان است که نسبت به اعتبار ۲۵۳هزار و ۸۱۹ میلیارد تومان قانون بودجه سال ۱۳۹۶ برابر ۸.۹ درصد را نشان می‌دهد.

اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت جهاد کشاورزی و دستگاه‌های تابعه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ با مبلغ دوهزار و ۶۵۴ میلیارد ریال پیش‌بینی شده که نسبت به اعتبار مشابه قانون بودجه سال ۱۳۹۶ برابر چهارهزار و ۶۷۶ میلیارد تومان معادل ۴۳.۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد. اعتبارات هزینه‌ای وزارت جهاد کشاورزی و دستگاه‌های تابعه در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ با اعتبار دوهزار و ۲۹۵ میلیارد تومان نیز در مقایسه با اعتبار مشابه قانون بودجه ۱۳۹۶، برابر با یک‌هزار و ۷۸۶ میلیارد تومان، رشدی معادل ۲۸.۴ درصد را نشان می‌دهد. جمع کل اعتبارات ملی ردیف‌های متفرقه هزینه‌ای وزارت جهاد کشاورزی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷، مبلغ هفت‌هزار و ۵۷۱ میلیارد تومان است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶ با اعتباری معادل ۱۱هزار و ۳۲۰ میلیارد تومان به میزان ۳۳.۱ درصد کاهش داشته است. همچنین جمع کل اعتبارات ملی ردیف‌های متفرقه تملک دارایی‌های سرمایه‌ای وزارت جهاد کشاورزی در لایحه بودجه ۱۳۹۷، مبلغ سه‌هزار و ۴۸۱ میلیارد تومان است که نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶ با اعتباری معادل یک‌هزار و ۶۸۲ میلیارد تومان به میزان ۱۰۷ درصد افزایش داشته است. همچنین کل اعتبارات ردیف‌های متفرقه با کاهش ۱۵ درصدی نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶، به رقم ۱۱هزار و ۵۳ میلیارد تومان رسیده است. درمجموع کل اعتبارات ملی عمومی و متفرقه به‌استثنای اعتبارات اختصاصی وزارت جهاد کشاورزی و دستگاه‌های تابعه در لایحه بودجه ۱۳۹۷، اعتبارات هزینه‌ای به مبلغ ۹هزار و ۴۲ میلیارد تومان، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به مبلغ پنج‌هزار و ۸۲۰ میلیارد تومان و مجموع ۱۴هزار و ۸۶۳ میلیارد تومان به‌ترتیب نرخ رشدی برابر با ۲۸.۳-، ۵- و ۲۰.۶- داشته‌اند. به‌طورکلی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷، اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به کل امور اقتصادی و تمامی فصول مربوط به آن از رشد منفی برخوردار است. در این میان فصل کشاورزی و منابع طبیعی دارای بیشترین درصد کاهش بوده است، به‌طوری‌که رقم مربوط به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در این فصل از چهارهزار و ۲۵۳ میلیارد تومان در قانون بودجه ۱۳۹۶ به رقم دوهزار و ۲۷۳ میلیارد تومان در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ رسیده و شاهد کاهش ۴۶.۵ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در لایحه بودجه ۱۳۹۷ نسبت به قانون بودجه ۱۳۹۶ بوده است. بیشترین درصد کاهش در بین فصول نیز مربوط به امور اقتصادی است. همچنین سهم اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل کشاورزی و منابع طبیعی از کل اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور اقتصادی از ۱۵.۶ درصد در قانون بودجه ۱۳۹۶ به رقم ۱۲.۶ درصد در لایحه بودجه ۱۳۹۷ رسیده و ۳.۲ درصد کاهش یافته است. باوجود نگرانی‌های قابل‌توجهی که در مجامع علمی نسبت به منابع آب کشور وجود دارد، اما فصل منابع آب بعد از فصل کشاورزی و منابع طبیعی دارای بیشترین درصد کاهش اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۹۶ است. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به فصل منابع آب در لایحه بودجه سال ۱۳۹۷ نسبت به اعتبار مصوب آن در قانون بودجه سال ۱۳۹۶، ۴۰ درصد کاهش داشته است. با توجه به اینکه کم‌آبی و بحران مدیریت این منابع و تأثیرگذاری آن بر تولیدات کشاورزی و امنیت غذایی یکی از چالش‌های پیش‌روی کشور است، کاهش نزدیک به ۴۰ درصدی اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در این فصل جای تأمل دارد.

خبر

۱۰ هزار شعبه فروشگاه زنجیره‌ای دایر می‌شود

● شرکت ایده انتخاب ایرانیان با راه‌اندازی فروشگاه‌های «انتخاب من cu» کسب‌وکار مبتنی بر فرانچایز را به‌عنوان یکی از نیازهای فوری کشور در بحث اشتغال‌زایی و کارآفرینی در دستور کار قرار داده است. سیدامیر غریفی، مدیرعامل این شرکت گفت: برنامه ما این است که در یک دوره پنج‌ساله، تعداد شعبات را در سراسر کشور به ۱۰ هزار شعبه برسانیم و در ۴۶ کشور منطقه از آسیای میانه تا شمال آفریقا نیز راه‌اندازی ۵۰ هزار شعبه در دستور کار است.